

Max Kusters

September 2024

Mario

Dit is In Context, de podcast waarin we dieper ingaan op onderzoek naar onderwijs. Ik ben Mario de Jonge, onderwijsonderzoeker bij het ICLON aan de Universiteit Leiden. En ik zit hier vandaag met Max Kusters. Hij is promovendus bij het ICLON. En hij doet onderzoek naar *teacher agency* en meer specifiek naar de impact van teacher agency op onderwijzen en leren in het hoger onderwijs. Klopt dat?

Max

Dat klopt. En dan met name op universiteiten.

Mario

De eerste vraag, misschien zie je dit aankomen, maar wat is teacher agency?

Max

Teacher agency heeft een goed gewortelde basis in de literatuur, maar het is ook nog een beetje uiteenlopend. Maar de kern is dat leraren het vermogen hebben om keuzes te maken, geïnformeerde keuzes, en invloed kunnen uitoefenen op werkpraktijken om het onderwijs te verbeteren.

Mario

Dus jij denkt dat het een noodzakelijke voorwaarde is om het onderwijs te kunnen verbeteren om teacher agency te hebben?

Max

Ja, dat denk ik wel. Want leraren die in staat zijn om de werkpraktijk te beïnvloeden op weloverwogen keuzes en afwegingen. En ook collega's in een positie kunnen krijgen of kunnen motiveren om onderwijs te innoveren. Ik denk dat dat een voorwaarde is.

Mario

Dat is heel erg duidelijk, denk ik. En dan is mijn volgende vraag: wat is de status van teacher agency op dit moment? Heb je het gevoel dat er genoeg aandacht is voor teacher agency met betrekking tot de professionalisering van docenten in het hoger onderwijs? Of is het nog steeds iets dat niet de aandacht krijgt die het zou moeten krijgen?

Max

Ik denk dat er veel aandacht is in die zin dat het tegenwoordig makkelijk gezegd wordt. Mensen hebben het over agency of *agentic* zijn. Maar volgens mij heeft dat meer te maken

met eigenaarschap of autonomie. Dus als mensen autonoom handelen en werken, veranderen of innoveren of hun cursussen verbeteren, zeggen mensen dat dat agency is. Of willen ontwikkelen, betrokken zijn bij onderwijsinnovaties. Ik denk dat dat meer het eigendomsdeel is. Dus het wordt zeker erkend als een woord, als een concept, maar er is een sterke definitie. En wat we verstaan onder teacher agency is denk ik een verschil. Er is een verschil en er is ook nog werk aan de winkel.

Mario

Ja, dus als ik het goed begrijp, maakt het eigenaarschap er deel van uit, maar het is niet alles. Dus het is meer dan alleen je eigen onderwijs herzien, maar het is meer dan dat. Misschien kun je daar wat meer over uitwiden, want ik denk dat ik een van die mensen ben die een beperkte opvatting hebben van teacher agency.

Max

Ja, ik denk dat eigenaarschap zeker belangrijk is bij het bereiken van agency, omdat je in staat en bereid moet zijn om zaken in het onderwijs te veranderen. En als het gaat om agency, het bereiken van agency, dan gaat het om weloverwogen keuzes, maar ook om het hebben van meerdere opties in elke gegeven situatie. Dat is de definitie van Mark Priestley en Biesta en de ecologische benadering van teacher agency. Het is dus meer dan alleen het gevoel hebben dat de cursus van jou is of het gevoel hebben dat je een leraar bent of dat je in staat bent om invloed uit te oefenen. Dat is misschien nog wel meer dan self-efficacy. En dat is nog steeds niet alle teacher agency, maar wel belangrijke onderdelen.

Mario

Ik ga hier verder, want je hebt een recente publicatie in *Teaching and Teacher Education* over dit specifieke onderwerp getiteld 'University lecturers as change agents: How do they perceive their professional agency?'. Je hebt dit samen met Roeland van der Rijst, Arjen de Vetten en Wilfried Admiraal gepubliceerd. En voor dit onderzoek heb je 35 leerkrachten geïnterviewd. Dit is dus een kwalitatief onderzoek. En je vroeg hen om hun ervaringen met betrekking tot hun agency te delen. Misschien kun je kort ingaan op wat je hebt gevonden. Wat kreeg je terug van de leerkrachten en wat waren je conclusies op basis van hun ervaringen?

Max

Ja. Absoluut. We vroegen hen naar hun agency zonder het agency te noemen vanwege de dingen die we net noemden. Dus gebruikten we het raamwerk van de Finse onderzoeker, Katja Vähäsantanen. Waarschijnlijk geen goede uitspraak, maar het staat in het artikel. Zij ontwikkelde een raamwerk over professionele agency, ook onder academici. Ze vond drie categorieën, drie dimensies: invloed hebben op het werk, werkpraktijken ontwikkelen en professionele identiteit ontwikkelen.

Mario

Dus dit is niet noodzakelijkerwijs op het gebied van docentprofessionalisering, maar meer in een andere setting, als ik het goed begrijp.

Max

Ja, precies. Dus het gaat meer om het beroep. Zo valideerde ze ook met verpleegkundigen en brandweermannen, als ik het me goed herinner. Het is dus meer een generiek model van

professionele agency. En we hebben geprobeerd om indicatoren van professionele agency te vinden in de onderwijspraktijk aan de universiteit. Zodat het meer van toepassing zou zijn op onze context. We vonden ook indicatoren in die drie dimensies.

Mario

Gelukkig maar.

Max

Dat was een goede zaak. Maar ook dat de indicatoren erg contextspecifiek en contextafhankelijk waren. Dus we denken, of we dachten dat we een probleem hadden met het gebruik van een generiek model om iets te zeggen over iemands agency: 'je bent *agentic*'. We dachten meer aan: je kunt agency bereiken in specifieke situaties, en het kan verschillen van situatie tot situatie. Dat was dus een van de belangrijkste bevindingen voor ons, en ook dat we een beetje naar het ecologische model zijn opgeschoven.

Mario

Dus als ik het goed begrijp, waren er enkele verschillen tussen de meer generieke benadering van het model en het model dat specifiek is voor de universitaire context. Is het correct om dat zo te stellen?

Max

Ja. Ook omdat Vähäsantanen het beroep van academicus onderzocht, dus dat omvat zowel de onderzoekstaken als de administratieve taken en de onderwijstaken. We hebben ons dus voornamelijk gericht op de onderwijstaken. Dus vroegen we in de interviews met de 35 docenten, wat zijn jullie ervaringen met het beïnvloeden en ontwikkelen van universitair onderwijs? En zo vonden we die indicatoren, contextspecifieke indicatoren, en we zochten naar een model of raamwerk dat bruikbaar is om het dynamische concept van agency van docenten vast te leggen.

Mario

Dus eigenlijk hebben de bevindingen jullie doen besluiten om het conceptuele model dat jullie gebruikten of het raamwerk dat jullie gebruikten voor het begrijpen van agency van docenten op universitair niveau te veranderen. Klopt dat?

Max

Ja. Dus als we kijken naar de agency van docenten, is het meer een dynamisch concept dan een statisch algemeen concept.

Mario

En dat is dus het... Hoe noemde je het ook alweer? Het ecologische model van leraarschap. En misschien kun je iets zeggen over dit specifieke model. Wat zijn de kenmerken van dit model die het bijzonder geschikt maken om agency van docenten in het hoger onderwijs te onderzoeken?

Max

Ja. Het is dus ook gebaseerd op drie dimensies waarin ze stellen dat gedrag, of agency-gedrag tot stand komt door geschiedenissen, professionele geschiedenissen, maar ook persoonlijke geschiedenissen. Dat is de iteratieve dimensie. De projectieve dimensie is: als je

professionele doelen op korte en lange termijn hebt. Waarom doe je dan wat je doet? En daartussenin zit de praktische evaluatieve dimensie: de beschikbare huidige middelen, persoonlijke overtuigingen, dus wat er op dat moment gebeurt. Samen maakt dat de opties die je hebt, en kiezen tussen die opties of overwegingen, dat zou agency-gedrag moeten zijn. Dus het bereiken van agency vanwege het ecologische model geïnformeerd door de geschiedenis, doelen en huidige middelen.

Mario

Precies. Dus, als ik het goed begrijp, waren de docenten die je hebt geïnterviewd voor je onderzoek allemaal verbonden aan de Universiteit Leiden?

Max

Bedoel je voor het eerste onderzoek? Dus ze waren allemaal van de Universiteit Leiden in de eerste studie, en nu met het ecologische model, dus dat is een tweede of derde studie. Ja. Dat is breder.

Mario

En deze studies zijn nog niet gepubliceerd. Jullie zijn nog bezig met het opschrijven van de resultaten. Dus op dit moment hebben we het vooral gehad over je onderzoek naar teacher agency, maar je bent zelf ook leraar. Dus ik dacht dat het misschien een geschikte, ik bedoel, het zou een gemiste kans zijn om niet te vragen naar jouw eigen agency of je ervaringen met teacher agency. Het is duidelijk dat je meer inzicht hebt, misschien ben je er meer van bewust. Dus zijn er bepaalde dingen die je doet op basis van de literatuur of op basis van je eigen ervaringen met de leerkrachten die je hebt geïnterviewd om je agency in de praktijk te gebruiken?

Max

Ik ben nog maar net begonnen met lesgeven in de academische wereld. Ik heb een beetje lesgegeven, en wat me daarbij is opgevallen, is dat ik het fijn vind dat er van tevoren materiaal is dat ik kan bestuderen. En er dan mijn eigen verhaal van kan maken. Maar echt verbeteren en vernieuwend lesgeven is niet wat ik nu doe. Omdat ik aan het leren ben om de basis goed te krijgen. Dus ik denk dat agency ook te maken heeft met ervaring. En in de nieuwe minor die we hebben, Living Education Lab, daar heb ik zelf twee colleges moeten maken. En daar heb ik meer agency ervaren, omdat ik echt aan het nadenken was over wat bijvoorbeeld de goede didactiek is en instructies en wat interessante literatuur is om te gebruiken. En dus denk ik dat ik meer, in termen van agency, een beetje kijk wat er beschikbaar is, in plaats van nieuwe manieren te vinden. En tijdens mijn BKO, basiskwalificatie onderwijs, daar heb ik meer agency ervaren omdat ik een portfolio moest maken. En een van de vereisten was dat je de studentenevaluaties moest opnemen. Maar mijn naam werd niet genoemd door de studenten. Dus ik had geen studentenevaluaties. Dus ging ik naar de studenten zelf en vroeg om kwalitatieve feedback en nam die op in mijn portfolio. En dat werd goedgekeurd door de commissie. Dus dat was een manier om om de eisen heen te werken, maar met goede overwegingen, dacht ik. En zij gelukkig ook.

Mario

Ja, zo klinkt het wel. Dus eigenlijk heb je je eigen onderwijs geëvalueerd en je hebt besloten om dat op een manier te doen die je goede ideeën geeft om je onderwijs te verbeteren en erop te reflecteren.

Max

Precies. Ja.

Mario

Maar ik wil je heel erg bedanken voor je deelname aan deze podcast. Ik heb nu in ieder geval een beter begrip van teacher agency. En natuurlijk hoop ik dat onze luisteraars dat ook hebben. En ik hoop dat je genoten hebt van ons gesprek van vandaag. Heel erg bedankt, Max.

Max

Dank je wel.

Mario

Dit was In Context. De montage werd gedaan door Carla den Hartog. De muziek is van Robert Loeber. We danken je hartelijk voor het luisteren. Wil je op de hoogte blijven? Abonneer je dan op onze podcast en deel het vooral ook met andere geïnteresseerden.